

Η εκδρομή

απόφαση για μια οικογενειακή εκδρομή δεν ήρθε έτσι στα ξαφνικά. Ήταν κάτι που πολύ καιρό πριν το σκεφτόμαστε. Μπορώ να πω ότι δουλεύαμε αυτή τη σκέψη στο μυαλό μας αρκετό καιρό τώρα. Σχεδόν κάθε μέρα τη σκεφτόμαστε και τη συζητούσαμε. Ήταν, ας το πούμε, ένα όνειρο δικό μου και της γυναίκας μου. Να πάμε μια μέρα μαζί με τα παιδιά, μία εκδρομή. Ίσως ήταν μια τόλμη μας να ζωντανέψουμε τα παλιά, έτσι όπως πηγαίναμε κάθε Κυριακή, τότε που τα παιδιά μας ήσαν μικρά. Τότε που μπορούσαμε να τα έχουμε κοντά μας και να τα κουμαντάρουμε. Πόσο όμορφες ήσαν οι μέρες τότε!

Όλες οι Κυριακές του καλοκαιριού, σαν ο καιρός το επέτρεπε, ήσαν αφιερωμένες στην εκδρομή μας. Από νωρίς το Σάββατο αρχίζαμε τις προετοιμασίες γι' αυτήν την εκδρομή. Η γυναίκα μου ετοίμαζε του κόσμου τα φαγητά.

— Να φάνε τα παιδιά, μου έλεγε καθώς ετοίμαζε, η εξοχή θα τους ανοίξει την όρεξη. Μετά το μπάνιο θα πεινάνε.

Κι ετοίμαζε ασταμάτητα. Χάμπουργκερς, λουκάνικα, κεφτεδάκια, σάντουιτς, γλυκά. Σόδες. Βάζαμε διάφορα δοχεία στην κατάψυξη για να φτιάξουμε πάγους.

Μ' αυτούς γεμίζαμε το ψυγείο που παίρναμε μαζί μας.

Οι προετοιμασίες των παιδιών ήτανε ένα μεγάλο πανηγύρι. Γέμιζε το σπίτι από φωνούλες καθώς έτρεχαν πάνω – κάτω να ετοιμάσουν τα πράγματά τους. Κι εμείς, χαρούμενοι κι ευτυχισμένοι τα καμαρώναμε καθώς ετοιμαζόντουσαν για την εκδρομή. Ετοίμαζαν το δικό τους κόσμο που θα έπαιρναν μαζί τους. Βαρκούλες, караβάκια, κουβαδάκια, φτυαράκια, κούκλες, βιβλία με μίκυ - μάους κι ένα σωρό παιχνίδια.

Μετά άρχιζαν να γεμίζουν τις τσάντες τους με τα μαγιό και τις πετσέτες, τα καπελάκια τους. Κι έφτιαχναν κάτι τσάντες ασήκωτες από το βάρος για τη μικρή τους ηλικία και γελούσαμε με τη ψυχή μας

καθώς τα βλέπαμε να αγωνίζονται με κωμικές προσπάθειες να τις σηκώσουν.

Αυτές τις κυριακάτικες εκδρομές τότε τις νοιώθαμε σαν κάτι πολύ σημαντικό. Ήταν ό,τι πιο όμορφο μπορούσε να μας προσφέρει η ζωή και η ξενιτιά μας. Ήταν σημαντικό, γιατί μας δινόταν η ευκαιρία να βρεθούμε όλη μέρα συντροφιά με τ' αγαπημένα μας πλασματάκια και να τους προσφέρουμε έτσι μια μεγάλη χαρά.

Χαράματα της Κυριακής τα παιδιά είχαν ξυπνήσει πριν από μας. Οι φωνούλες τους μας ξυπνούσαν κι εμάς. Σηκωνόμαστε και η προετοιμασία της αναχώρησης άρχιζε. Οι τελευταίες συμβουλές και οδηγίες να μην ξεχάσουν τίποτα, να προσέχουν και να κάνουν ησυχία στο δρόμο που θα οδηγεί ο μπαμπάς. Ήταν μια απόλαυση η προθυμία με την οποία έτρεχαν για να φορτώσουν στο αυτοκίνητο τα πράγματά τους. Και σε λίγο το σαραβαλάκι μας ξεκινούσε με συνοδεία τα χαρούμενα ξεφωνητά των παιδιών.

Στο πίσω κάθισμα στριμωγμένα τα μικρά μας ξεκούφαιναν με τις φωνούλες τους, τα γέλια τους και τα πειράγματά τους. Φυσικά δεν έλειπαν και οι μικροκαβγάδες, οι γκρίνιες και τα κλάματα, τα οποία εγώ και η γυναίκα μου τα αντιμετωπίζαμε με το γέλιο και το χάδι. Όλα ήταν όμως τόσο όμορφα, τόσο απολαυστικά.

Σαν φτάναμε στη θάλασσα ήταν αδύνατο να τα κρατήσουμε. Έμοιαζαν σαν τα μικρά πουλάκια που τους ανοίγουν το κλουβί και τα αφήνουν να πετάξουν ελεύθερα. Τα παρατούσαν όλα, πετούσαν τα ρούχα από πάνω τους κι έτρεχαν για το νερό. Από κοντά κι η μάνα τους να τα προσέχει. Κι εγώ καταπιανόμουν με το νοικοκυριό για να είναι όλα έτοιμα σα θα γύριζαν από το μπάνιο τους. Άναβα τη φωτιά κι έψηνα χέμπουργκερς και χάτ-ντόγκς που τόσο τους άρεσαν κι ετοιμάζα το τραπέζι.

Μετά από ώρες άρχιζαν να μαζεύονται. Μουσκεμένα, γεμάτα από την

αλμύρα της θάλασσας και ηλιοκαμένα. Με τα προσωπάκια τους κατακόκκινα, γεμάτα από τη χαρά για τις όμορφες ώρες που περνούσαν, ττίβιζαν σαν χελιδονάκια. Στρώνονταν όλα γύρω από το τραπέζι κι άρχιζαν να τρώνε συνοδεύοντας το φαγητό τους με φωνές και πειράγματα. Μετά το φαγητό προσπαθούσαμε να τα βάλουμε λίγο να ξαπλώσουν, να ξεκουραστούν μα ήταν αδύνατο να τα κρατήσουμε. Έτρεχαν πάνω κάτω, έπαιζαν, φώναζαν, μάλωναν. Όλα ήσαν χαρά Θεού.

Προς το σούρουπο παίρναμε το δρόμο της επιστροφής. Τα μικρά ξάπλωναν στο πίσω μέρος και πριν καλά ξεκινήσουμε, αποκαμωμένα από την κούραση όλης της ημέρας τα 'παιρνε ο ύπνος. Ήταν όμορφα τότε. Ήταν όμορφες κείνες οι εκδρομές της Κυριακής!

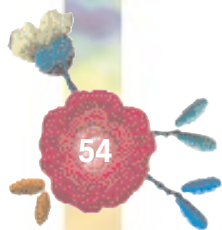
Τα χρόνια πέρασαν. Τα παιδιά μεγάλωσαν και δημιούργησαν τις δικές τους παρέες. Έπαψαν πια να έρχονται μαζί μας. Έπαψαν κι οι όμορφες εκδρομές μας. Είχαν σβήσει για πάντα κείνες οι όμορφες Κυριακές.

Θυμάμαι την τελευταία φορά εκεί στο ίδιο μέρος που πηγαίναμε όλοι μαζί. Κείνη τη φορά πήγαμε μόνο με το πιο μικρό μας. Πόσο άσχημα ένοιωσα. Πόσο άδεια πέρασε η μέρα!

Σαν γυρίσαμε σπίτι το βράδυ είχα πάρει την απόφασή μου να μην ξαναπάμε εκδρομή. Και την κράτησα κείνη την απόφασή μου. Δεν ξαναπήγαμε από τότε.

Όμως μέσα έμεναν ριζωμένες οι όμορφες αναμνήσεις εκείνης της εποχής. Τότε που όλοι μαζί περνούσαμε τόσο όμορφα. Ζωντάνευαν στο μυαλό μου οι εικόνες κείνης της περασμένης εποχής. Τα μωρά μου να τρέχουν στη θάλασσα. Να παίζουν με το κύμα και την άμμο. Να μάλωνουν στο τραπέζι!

Τα ζωντάνευα όλα αυτά στο μυαλό μου προσπαθώντας να δώσω ένα νόημα στη ζωή μέσα από μια ανάμνηση. Κι η ανάμνηση αυτή με τον καιρό μου έγινε ιδέα έμμονη. Να ζωντανέψω κάποια μέρα αυτές τις εκδρομές. Να πάμε άλλη μια φορά όλοι μαζί έστω κι αν τα παιδιά ήσαν

μεγάλα πια! Να πάμε μια οικογενειακή εκδρομή.

Όταν τους είπα την ιδέα μου, τα πιο μεγάλα γελούσαν και κορόι-
δευαν. Δεν ξέρω για ποιο λόγο δεν μπορούσαν να φανταστούν ότι η
οικογένεια θα μπορούσε να είναι έτσι ακόμη μαζί.

— Θα μας ψήσεις χέμπουργκερς και χότ ντόγκς; γελούσαν ειρωνικά.

— Κι η μαμά θα μας βάλει να κοιμηθούμε μετά το μπάνιο; Και δωσ'
του γέλια. Κι εγώ έπαψα να το λέω πια. Έπαψα να θέλω να ζωντανέψω
την επιθυμία μου. Να ξαναζωντανέψω λίγες όμορφες στιγμές με τα
παιδιά μου. Έπαψα να πιστεύω πως μπορεί να γίνει κάποτε κι αυτό. Να
ενώσω δύο κόσμους.

Όμως πριν λίγες μέρες μ' έπνιξε και πάλι το μαράζι της νοσταλγίας.
Κι ίσως τα παιδιά μου να διάβασαν στο πρόσωπό μου την επιθυμία μου
αυτή, τον πόθο μου και δεν θέλησαν να μου χαλάσουν το χατίρι.

— Εντάξει, ρε γέρο, μου είπε ο μεγάλος, κανόνισε τούτη την Κυρια-
κή να πάμε εκδρομή.

Στην αρχή χάρηκα. Μπορώ να πω πως ένοιωσα μια παράξενη χαρά
στη σκέψη μιας οικογενειακής εκδρομής. Μίας εκδρομής όπως τότε!
Όπως τότε; Έμεινα για λίγο μετέωρος. Μέσα μου φώλιασε η αμφιβο-
λία. Όπως τότε; Είναι δυνατόν; Πώς θα είναι αυτή η εκδρομή; Πώς θα
τα περάσουμε. Θα καταφέρουμε να ζήσουμε στιγμές όμορφες όπως
τότε; Κι όσο πλησίαζε η Κυριακή τόσο και πιο πολύ ένοιωθα να με κυ-
ριεύει μια παράξενη ανησυχία. Από νωρίς το Σάββατο ξέθαψα την ψη-
στιέρα, το ψυγείο, τα θερμός και άρχισα να ετοιμάζομαι. Σαν με είδαν
τα παιδιά έβαλαν τα γέλια.

— Τι κάνεις εκεί; Σιγά, μην αρχίσουμε να ψήνουμε χέμπουργκερς
και χότ ντόγκς.

— Θα πάμε στη ντάινα να φάμε.

Απόμεινα να τα κοιτάζω. Προσπάθησα να συλλάβω τη σκέψη τους.
Προσπάθησα να μην αφήνω να γκρεμιστεί μέσα μου όλη εκείνη η
ομορφιά της περασμένης εποχής. Κι άρχισα να το καταλαβαίνω πως

τούτη η εκδρομή δεν θα ήταν σαν τις άλλες, όμως μέσα μου θέλησα ακόμη να ελπίζω.

Την Κυριακή ξεκινήσαμε. Όχι τόσο πρωί όπως πριν. Τα παιδιά δεν φάνηκαν νωρίς. Έδειχναν πως δεν βιάζονται γι' αυτή την εκδρομή. Ύστερα ήθελαν κι ώρες για να ετοιμαστούν. Τελικά φορτωθήκαμε στο αυτοκίνητο κι άρχισαν αμέσως οι διαμαρτυρίες.

— Δεν χωράμε πια στο «κάρο» σου. Πώς θα ταξιδέψουμε έτσι;

— Τα πόδια μου! Με πατάς! Δεν βλέπεις; φώναξε η μικρή.

— Μπορείς να κάμεις πιο πέρα; Δεν βλέπεις πως δεν χωράω; παραπονέθηκε ο μεγάλος.

Τελικά ξεκινήσαμε. Στο πίσω κάθισμα, το κάθισμα των παιδιών, τούτη τη φορά επικρατούσε μια απογοητευτική ησυχία. Ούτε φωνές ούτε γέλια ούτε κλάματα ούτε καυγάδες.

— Μπορείς να βάλεις λίγη μουσική; Ζήτησε η μεγάλη από τις κόρες μου. Έβαλα μία κασέτα με την Αλεξίου.

— Ωωωχ!!!, ακούστηκαν από το πίσω κάθισμα οι φωνές όλων.

— Σε λίγο θα μας βάλει και κανένα τσάμικο. Και άρχισαν τα γέλια όλοι μαζί.

Σταμάτησα τη μουσική.

— Μήπως προτιμάτε να μιλήσουμε; τα ρώτησα.

— Τι να πούμε βρε πατέρα, είπε ο γιος μου, θ' αρχίσεις να μας μιλάς για την ομογένεια, για τους συλλόγους, για τον Καραμανλή... άστα καλύτερα.

Σταμάτησα πλέον. Κι αυτά άρχισαν να μιλάνε μεταξύ τους. Τα δικά τους. Στ' Αγγλικά βέβαια. Στην αρχή καταπιάστηκαν με τους αστέρες της μοντέρνας μουσικής. Σκέφτηκα να μπω στη συζήτησή τους μήπως και αλλάξω το πνεύμα που επικρατούσε ανάμεσά μας. Όμως δεν γνώριζα τίποτε από αυτά. Τι ήξερα εγώ από όλους αυτούς που με ένα μικρόφωνο και μιας αμφίβολης ποιότητας φωνή θησαύριζαν; Έτσι προτίμησα να παραμείνω στη σιωπή μου. Μετά άρχισαν να μιλάνε για το μπείζ μπολ. Προσπάθησα να πω κάτι κι εγώ. Όχι βέβαια πως ήξερα πολλά γι' αυτό. Έτσι για να μπω στην κουβέντα.

— Άσε μας καλέ μπαμπά, μου είπε ο μεγάλος, εσύ είσαι ακόμη στον Παναθηναϊκό και στον Ολυμπιακό...

Κείνη τη στιγμή ένοιωσα πολύ άσχημα. Έμεινα για αρκετή ώρα αμίλητος. Προσπάθησα να συγκεντρωθώ στις σκέψεις μου. Να δω τι φταίει κι έχουν αλλάξει όλα τόσο πολύ μεταξύ μας.

Τ' άφησα να συζητούν μόνο τους. Είχα απομείνει να ακούω τα παιδιά μου να συμφωνούν, να διαφωνούν, να γελάνε, να μαλώνουν. Κι εγώ έμεινα αμίλητος.

— Δεν λες τίποτα; με ρώτησε η γυναίκα μου.

Δεν της απάντησα. Τι μπορούσα να τις πω;

Φτάσαμε στη θάλασσα. Εκεί στο ίδιο μέρος που πριν από χρόνια περνούσαμε τις πιο όμορφες στιγμές μιας οικογενειακής γαλήνης και ευτυχίας. Καθίσαμε στο ίδιο τραπέζι. Τούτη τη φορά όμως δεν άναψα την ψηστιέρα. Ούτε έστρωσα το τραπέζι. Έμεινα εκεί καθισμένος κοιτάζοντας γύρω μου. Τα παιδιά ετοιμάστηκαν για μπάνιο. Χωρίς τις χαρούμενες φωνούλες που είχαν τότε. Ετοιμάστηκαν χωρίς καμία βιασύνη. Και έτσι σαν να έκαναν κάτι από μια ανάγκη ή μια υποχρέωση. Ο μεγάλος ήρθε κοντά μου. Με χτύπησε στη πλάτη και με ρώτησε κάπως κοροϊδευτικά.

— Στεναχωριέσαι που δεν θα ψήσεις χέμπουργκερς σήμερα;

— Δεν πειράζει, του είπε η μεγάλη, θα πάμε μετά στη ντάινα να φάμε sea-food.

Έφυγαν για τη θάλασσα. Από συνήθεια η γυναίκα μου πήγε μαζί τους. Κι έμεινα μόνος. Άνοιξα μια εφημερίδα να διαβάσω. Δεν τα κατάφερα. Κοιτούσα τον κόσμο γύρω μου. Πιο πέρα ένα αντρόγυνο με τρία – τέσσερα μωρά παιδιά. Ο πατέρας τους έψηνε χέμπουργκερς.

Η μητέρα τους τα τάζε. Κι αυτά γελούσαν και πείραζαν το ένα το άλλο.

**Διονύσης Ε. Κονταρίνης
(Η.Π.Α.)**

